

Henry Kissinger
Kínáról
Antall József Tudásközpont, 2014

Kissinger Kínáról

dr. Osman Péter könyvajánlója

A tényirodalom legjobb darabjai fényesen igazolják a régi tételt, hogy a valóság messze izgalmasabb tud lenni minden kitalált műnél, és sokkalta tanulságosabb is. Ez azonban csak akkor érvényesül, ha mestersen tárják elénk. A történelem és a geopolitikai játszmák iránt érdeklődő, intellektuálisan erősen igényes olvasók számára Kissinger e kötete minden bizonnyal a témakör egyik legjobb könyve.

Különlegessé teszi szerzőjének kivételes rálátást biztosító korábbi pozíciója és azzal szerzett tudása, hiszen Kissinger sokáig nemcsak a legmagasabb szinten látta az USA külpolitikáját – és ennek kapcsán a geopolitika szereplőit, köztük Kínát, annak mindenkori szövetségeseit és ellenfeleit –, hanem aktívan formálta is azt. Az USA nagy befolyású nemzetbiztonsági tanácsadója, majd külügyminisztere volt egy, az egész geopolitika számára igen fontos és viharos időszakban, s jelentős részben az ő munkája is az USA és Kína közötti, húsz év szembenállás utáni közeledés, amely alapvető változást nyitott meg a világpolitikában,

s új lehetőségeket Kína felemelkedéséhez. Ez képessé tette, hogy minden ízében, még a hangulati elemeiben is átérezze, és így értékelje Kínának és vezetőinek helyzetét, pályafutását, az eléjük tornyosuló külső és a belső kihívásokat, mindazt, aminek egy kivonatolása utóbb történelemként kerül a tankönyvekbe.

A főszereplők egyikének beszámolója továbbá olyat is tud, amire más legfeljebb csak másodkézből képes: személyes részletekkel is élővé tenni az elmondottakat, így mutatni meg a kulcsembereket, és éreztetni a tárgyalások hangulatát. Különösen sokat ad ez olyankor, midőn az

elbeszélte történések szereplőiről már él bennünk többé-kevésbé határozott kép, és ehhez képest kapunk azt jelentősen kiegészítő és/vagy árnyaló többletet.

Az újkori Kína ismerőin túl kevesen lehetnek, akiket nem lep meg például az igen árnyalt kép, amelyet Mao Ce-tungról fest, annak államférfiúi összehasonlítása Hruscsovval, Kissinger értékelése Csou En-lajról, vagy épp „az elpusztíthatatlan” Teng Hsziao-pingről. S csak az államhatalom, a birodalom működtetésének legrejtettebb mechanizmusát és gondolkodásmódját a saját gyakorlatából, közvetlen tapasztalataiból jól ismerő tud olyan, a lényegét látató áttekintést adni, amelyet itt Kína sok évszázados birodalmi történelméről kapunk.

Tény, hogy ez a kötet nem csak a szó átvitt értelmében óriási olvasmány, fizikai terjedelmében is hatalmas. A jegyzetek és az index nélkül is majd 600 oldal, amelyek mindegyikét odaadó figyelemmel érdemes olvasni. Tartalma viszont annyira lebilincselő, hogy aktív pihenésre is van olyan jó, mint a political fiction műfaj legjobbjai.